

۱۰۰ سال سینما . . . ۱۰۰ فیلمنامه

نشرنی

کوکتو، ژان، ۱۸۸۹ - ۱۹۶۳ م Cocteau, Jean

خانم‌های جنگل بولونی / ژان کوکتو؛ ترجمه کورش مرادیان.
- تهران: نشر نی، ۱۳۸۴.

۱۳۳ ص: مصور.-(۱۰۰ سال سینما؛ ۱۰۰ فیلمنامه؛ ۴۸)

ISBN 964-312-781-8

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: Les Danes Du Bois De Boulogne.

۱. فیلمنامه‌ها. الف. مرادیان، کورش. ب. عنوان.

۱۷۶ خ ۷۹۱/۴۳۷۲

۱۷۶ خ / ۱۹۹۷ PN

۱۳۸۴

۸۴۰۲۷۳۰ م

کتابخانه ملی ایران

نشرنی

تهران، خیابان فاطمی، خیابان رهی معیری، شماره ۵۸، کد پستی ۱۴۱۳۷

تلفن: ۵۹ و ۸۸۰۰۴۶۵۸، صندوق پستی ۵۵۶ - ۱۳۱۴۵

www.nashreneny.com

دفتر فروش: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۵۱۲

تلفن: ۶۶۴۹۸۲۹۳، فکس: ۶۶۴۹۸۲۹۴

کتابفروشی: خیابان کریم‌خان، نبش میرزای شیرازی، شماره ۱۶۹

تلفن ۸۸۹۰۱۵۶۱

Jean Cocteau

ژان کوکتو

Robert Bresson

کارگردان: روبر برسون

Les Danes Du Bois De Boulogne

خانم‌های جنگل بولونی

ترجمه کورش مرادیان

• چاپ اول ۱۳۸۴ تهران • تعداد ۲۲۰۰ نسخه • لیست‌گرافی غزال • چاپ غزال

ISBN 964-312-781-8

شابک ۹۶۴-۳۱۲-۷۸۱-۸

Printed in Iran

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

دربارهٔ این مجموعه

خیلی‌ها اعتقاد دارند که «فیلمنامه» یک اثر مستقل نیست، بلکه صرفاً مادهٔ خامی است برای به‌تصویر کشیده‌شدن توسط کارگردان. بی‌شک اغلب فیلمنامه‌ها با چنین تعریفی سازگارند. ولی فیلمنامه‌هایی هم هست که با آثار ادبی ناب برابری می‌کنند؛ می‌شود آن‌ها را بارها خواند و از خواندن‌شان لذت برد. قصد ما در این مجموعه، در کنار اهداف آموزشی، تلاش برای انتشار متن‌هایی با اصالت و ظرافت ادبی است؛ آثاری که بتوانند هویتی مستقل از فیلم‌ها داشته باشند. در هر مجلد، همراه با فیلمنامه، زندگی‌نامهٔ نویسنده و کارگردان فیلم و چند نقد نیز قرار دارد تا مجموعه‌ای خواندنی و خودکفا فراهم شود. در ضمن علامت [...] نشانهٔ بخش‌هایی است که به ضرورت‌های اخلاقی از متن فارسی حذف شده است. در مواردی که بیش از یک جمله حذف شده حتماً در پانویس به تعداد جمله‌ها اشاره کرده‌ایم.

مقدمه

نه چندان غریب، نه چندان آشنا

خانم‌های جنگل بولونی شاید برای کسانی که فیلم‌های بعدی برسون را دیده‌اند، کمی غافلگیرکننده باشد. در این‌جا هنوز از بازی افراطی با اشیاء (مثل محکوم به مرگی گریخته است) خبری نیست، همین‌طور از افراط‌گری جنون‌آمیز در حذف نماهای معرف مکان (لانسلو دولاک) و ابهام افراطی در آشکارکردن انگیزه‌های شخصیت اصلی (جیب‌بر)؛ دست‌کم در سطح ظاهر، فیلمی می‌بینیم با داستان و درون‌مایه مشخص (عشق و انتقام)، خط سیر مشخص (پیروی از استراتژی کنجکاوی، تعلیق و غافلگیری)، و شاید از همه مهم‌تر، بازی‌هایی کم‌ویش دور از سرمای مورد انتظار از برسون.

اما فیلم جدا از مقایسه با این نمونه‌های به‌شدت سبک‌گرای آتی، به اندازه کافی غریب هست. اولین نکته این که داستان فیلم به شکلی غیرعادی یک خطی است؛ تقریباً هیچ مایه فرعی یا مکملی برای مایه «عشق و انتقام» به چشم نمی‌خورد. همچنین می‌توان به دیالوگ‌های مستقیم فیلم اشاره کرد که در تضاد با سنت دیالوگ‌نویسی هالیوود، اغلب بیان صریح و مؤکد احساسات و عقاید شخصیت‌هاست؛ از مقدمه‌چینی، حاشیه‌روی و طفره‌رفتن چندان خبری نیست، و خوب درآمدن این مدل دیالوگ به معجزه می‌ماند. غرابت دیگر در پیچش پایانی است که بزرگ‌ترین غافلگیری فیلم است و معنای

همه چیز را عوض می‌کند. نیز می‌توان به سادگی میزانشن‌ها، متناسب بودن قاب‌ها، و البته می‌توان به حضور خارق‌العاده ماریا کاسارس اشاره کرد؛ حضوری که شاید به‌رغم خواست کارگردان، بر همه چیز سایه می‌اندازد و همهٔ وجوه دیگر را تحت الشعاع قرار می‌دهد. کاسارس در اغلب صحنه‌ها کار خاصی نمی‌کند، فقط به نقطه‌ای نامعلوم خیره می‌شود و در سکوتی مرموز فرو می‌رود؛ ولی چشم‌هایش دریچه‌ای ست به درون پیچیده‌ای که در آن عشق و نفرت به جدالی وحشتناک با هم مشغول‌اند. سینما کم‌تر توانسته چنین آسان به درون چنین شخصیتی راه یابد. چشم‌های ماریا کاسارس این راه غیرممکن را، ممکن می‌نماید.

با تشکر از خانم لیدا کاوسی که در ویرایش این فیلمنامه نگارنده را یاری کرده است.

فهرست مطالب

۱۱	فیلمنامه
۸۹	بُت سیاه‌پوش
۱۰۵	روبر برسون